

Представителями этой теории можно считать Л. Эрхарда, В. Ойкена, которые утверждали, что государство должно охранять покой граждан, обеспечивать функционирование гражданского общества и порядка в нем. Любое вмешательство государства в частную жизнь кроме сбора налога, считалось не допустимым и расценивалось как покушение на свободу индивидов. Таким образом, государство осуществляет пассивное регулирование, выполняя роль ночного стража.

Тезисы этой теории:

- 1) государство действует в интересах всех без исключения членов общества;
- 2) государство не вмешивается в дела общества, кроме определенных случаев [3].

Список использованных источников

1. Понятие и признаки государства [Электронный доступ]. — URL: <http://qps.ru/EUXo3>. — Дата обращения: 13.04.2018 г.
2. Функции государства и государственная политика [Электронный доступ]. — URL: <http://qps.ru/Q6vut>. — Дата обращения: 13.04.2018 г.
3. К.С. Гаджиев. Введение в политическую науку [Электронный ресурс]. — URL: <http://qps.ru/3xzpJ>. — Дата обращения: 13.04.2018 г.

Ключевые слова: минимализм, максимализм, функции государства, демократия, права человека.

Научный руководитель: к. ю. н. Рязанов М. Ю.

Шишка Юлія Миколаївна

студентка 2-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»

ПРО МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТАФОРИ У ПРАВОВІЙ СФЕРІ

В загальному розумінні метафору тлумачать як слово або вираз, що вживається в переносному значенні, в основі якого лежить порівняння неназваного предмета або явища з будь якими іншими на підставі їх загальної ознаки.

Метафори охоплюють значну частину людського досвіду і фіксуються в поняттях, що пояснюють всю культуру. Метафора характерна не тільки для літературних творів, вона присутня в науці, філософії, юриспруденції. Для правознавства важливим є розгляд метафори як

пізнавального процесу, коли формулюються нові поняття, і як культурного процесу, за допомогою якого міняється мова права.

Недоторканість особи, вагомі докази, виграш справи, винести вирок, боротьба зі злочинністю — це все метафори, які часто використовують у юридичній термінології та юридичній діяльності. Хоча складається перше враження, що метафори є більш характерними для художньої літератури і не належними для юридичної термінології. Метафори присутні в мові суддів, у промовах адвокатів, в Преамбулі Конституції України, тобто загалом в юриспруденції.

Юристи у своїй практичній діяльності користуються звичайною мовою, що дозволяє створити людям уявлення про доступність і зрозумілість права. Це є важливою характеристикою права оскільки воно охоплює майже усі суспільні відносини і тому має бути зрозумілим та доступним для всіх. Як зазначалося раніше в юриспруденції багато метафор — перенесення значень на основі подібності. Як приклад «виграш справи» клієнтами та юристами тлумачиться по різному, перші тлумачать його як отримання судового рішення на його користь, а другі як отримання від клієнта солідних комісійних за досконало виконану роботу на користь його клієнта.

Метафора — це не лише приналежність мови або тільки те що описує реальність. За допомогою метафори ми встановлюємо те, що для нас є реальним. Таким чином метафори можуть самі творити реалії. Так використання метафори «права людини» в нашій правовій культурі не стільки відображає соціальну реальність, скільки творить її [1].

Теорія метафори ставить під сумнів можливість існування об'єктивної, тобто абсолютної і безумовної, істини, звільняючи істину від міфу об'єктивізації. Для правової сфери зміна уявлень про істину не тільки відкриває нові можливості для правових досліджень, але і ставить нові проблеми для практики нормотворчості і правореалізації [1].

Наприклад у вітчизняній юридичній науці вживання терміну «правовий простір» носить метафоричний характер, оскільки його визначення знаходиться на початковій стадії когнітивного процесу. Спираючись на ідею про те, що метафора як процес формується за допомогою трьох рівнів, можна стверджувати, що поняття правового простору, в своєму русі від звичайної мови до метафоричної і назад, сформувалося.

Другий рівень формування метафори — це семантичний і синтаксичний процес, тобто її пояснення в лінгвістичних термінах. Тут метафора набуває статусу поняття, виражається у мовній формі. Стосовно категорії правового простору цей етап більшою мірою пройдений [3]. Про це свідчить застосування даного терміну в наукових роботах та його тлумачення в юридичних енциклопедіях, а саме правовий простір — сфера суспільних відносин урегульована правом [3].

Розглядаючи проблему метафори потрібно виділити її функції. Основними є наступні:

- моделююча;
- комунікативна;
- емоціональна.

Моделююча функція як основна виступає моделлю, тобто образом який передає основні якості будь якого явища дійсності, мислення. Вона будучи відображенням досвіду може впливати на поведінку та мислення людей. Так метафора «боротьба із злочинністю» у розумінні законодавця впливає у відображенні ним у нормативно-правових актах певних цілей і комплексу заходів у кримінально-правовій сфері.

Комунікативна функція метафори впливає з моделюючої функції. Вона виражає можливість використання метафори як форми передачі інформації. Необхідність непрямих форм вираження думок обумовлена недосконалістю мови. Метафора дозволяє в якійсь мірі здолати відмінності у розумінні процесів, що перешкоджають ефективній комунікації.

Емоціональна функція метафори є найбільш вираженою. Саме через емоційне ставлення особи до використаної нею метафори можна більш чітко зрозуміти зміст який вона покладає до неї. Наприклад якщо відповідач у фразі «він виграв справу» проявляє негативне ставлення, то у дану метафору він покладає зміст, що суд виніс рішення не на його користь, це третє можливе тлумачення метафори приведеної нами раніше.

Тобто на свідомому використанні цих трьох функцій ґрунтується техніка використання метафори, яка в юридичній діяльності може бути дуже ефективною.

Отже, метафора – виступаючи як елемент семіотичного простору, має на увазі безліч відтінків змісту. Тут проявляється її основна проблема, оскільки в юриспруденції поняття мають тлумачитись в одному сенсі і важливим є уніфікувати в енциклопедіях або в нормативно-правових актах зміст окремих метафоричних визначень. Наприклад, метафору «виграти справу» можна закріпити в процесуальних кодексах, у розумінні – винесення позитивного рішення на користь однієї із сторін або задоволення певних позовних вимог. Також метафора через свої функції допомагає донести певні думки, які були покладені до його змісту. Дослідження проблеми метафори є темою багатьох дискусій науковців і тому не має більш поширеної сторони яку б дотримувалися більшість вчених.

Список використаних джерел

1. Оборотов Ю.Н. Традиции и новации в правовом развитии: общетеоретические аспекты / 2003. — С. 30-43.

2. Актуальні грані загальнотеоретичної юриспруденції : монографія / Ю.М. Оборотов, В.В. Завальнюк, В.В. Дудченко та ін. ; за ред. Ю.М. Оборотова. — 2012.
3. Шемшученко Ю.С. / Юридична енциклопедія — «Укр. енцикл.» // 1998.

Ключові слова: метафора, правова сфера, метафора і право, правова мова.

Науковий керівник: д.ю.н., професор Оборотов Ю. М.

Halytska Anastasiia

Student of 2nd course of Law College NU «OLA»

INTEGRAL LEGAL SYSTEM: CONCEPT AND FEATURES

First of all, it should be noted that the legal system is the whole set of interdependent and agreed special and general means and phenomena of legal effect on public relations conditioned by objective laws of the development of society, which are constantly reproduced and used by people and their organizations (including the state) as subjects of law for achieving private and public purposes, ensuring law and order [1, p. 295].

The notions «the concept of legal system» should not be confused with notion «legal system», since they are not identical. The legal system is a generalizing concept, which includes all the positive phenomena connected with the law. The system of law is the basic component of the legal system [2, p. 145-146].

The typology of legal systems creates a «legal map of the world», showing which legal types (families) belong to the legal systems of the peoples of the world.

Globalization leads to the need to understand the problems of legal convergence. Of particular interest here is the common law of the European Union, which is a new phenomenon that does not refer to either international or domestic law. Apparently, this legal system can be designated as a system of integrative law.

A distinctive characteristic of the EU as an international organization is the existence of a clearly expressed and highly developed law-making function in the Union, which is largely connected with the concept of an international supranational organization forming its own legal order, along with the rule of law of the Member States, in the spheres that are transferred to it by the member states. The concept of an international supranational organization (or international organization of integration) was fully realized in the activities of the European Communities. Thanks to the lawmaking of the Communities, and then the Union, a system of legal norms has been